

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

Geismar, Justus Moritz von

Coloniæ Agrippinæ, 1691

De rescriptis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

vum, & tunc est contra Legem divi-
nam vel naturalem, & non valet, vel
est modificativum, uti quos Deus con-
juxit, homo non sepatet, quod Ecclē-
sia interpretatur de matrimonio Con-
summato; & tale valet, vel est declara-
tivum ut in ore dum stat omne ver-
bum, non excluduntur plures, negan-
tur tamen pauciores; vel est provisi-
vum uti in exemptione decimarum &
illa rescripta tenent; vel etiam Rescrip-
tum est contra jus humanum, idque
vel publicum, vel privatum, de quibus
vide plura apud Hostiensē ad hunc
titulum, qui hanc materiam fusē per-
tractat:

ADHUC EST TITULUS II.

De Rescriptis.

AD Num. 13. post illa verba: *igno-
ratum habuisse*, adde: Objicies
infra num. 29. ubi dicitur Rescriptum
nihil operaturum si cognita veritate
non fuisse rescriptum; sed si nihilomi-
nus petitioni annuisset, ergo male
dicitur, licet Pontifex fuisset dispen-
satus, non sufficere. Respondetur
primò, quod prior num. 13. loquatur
de vitio substantiali personæ impetran-
tis rescriptum, quod ipsam personam
afficit, eamque omni favore indignam
reddit, posterior verò numerus 29.
tantum de vitio causæ allegatæ, quod
minus est quam primum. Respondetur
secundò, rescriptum tale, de quo
in num. 29. tantum valere secundum
formam juris communis, in num. au-
tem 13. semper esset contra formam
juris communis, ergo ibi valere nullo
modo potest.

Ad Num. 19. ad fin. adde. In sum-
ma regula est, prior tempore est po-
rior, unde si duo impetrent rescripta,
prius impetrans præfertur secundo,
licet secundus suas literas prius præsen-
tavit, & receptus sit in fratrem, modò
ei nudum sit collatum beneficium.
Hæc enim valdè differunt, ut patet ex
Gloss. ad c. 12. in 6. Unde si secundo esset
collatum, puto eum præferri. Quòd si
autem Pontifex mihi prius conferat &
postea conferatur alteri, & is installa-
tur, tunc ego præferor, quia collatio
Pontificis mihi statim jus in re dat, & in
dicto casu loquitur *Cap. eum cui in 6.*
Quòd si autem non conferat, sed tan-
tum det gratiam ad proximè vacaturum,
tunc prior præfertur posteriori
in tribus casibus, qui suprà recensē-
tur. Ubi in primo puto legendum, ta-
men illi *nequid* sit collata Præbenda
vacans. Objicies contra dicta *Cap.*
17. de Præbend. in 6. Respondeo hi
solum dici, quòd posterior ordinari
possit, intellige licet, non negat au-
tem validè. Vel potius dic, id non
posse, quod dedecet Clericos variatio.
Vel melius: quòd loquatur de Ordina-
tione, non de collatione. Quòd au-
tem dicatur *L. quoties Cod. 2. de 2. v.* non
habere locum in beneficiis, hunc sen-
sum habet; quòd is, cui primò colla-
tum beneficium, licet nequid sit in-
stallatus, sit potior prius installato.
Quia in beneficiis per collationem &
acceptationem jus in re acquiritur, ut
colligitur ex *d. cap. 17. idem ex Gloss. ad
d. cap. 12. idem asserit Vallens. de instit.
num. 5.*

Ad Num. 42. ad finem adde: Ubi
observa ex Rebuffo in Tract. de Re-
script.

Script. quòd subreptionis suspicio tollatur, si rescriptum habet clausulam adjunctam *ex certa scientia*, vel etiam: *ex plenitudine potestatis*, sive *pro expressis habentes & suppletis omnes defectus* item si appolita sit clausula: *si altere jus non sit questum*, quia videtur concessum sub conditione Cap. quamvis eod. in 6. quod etiam non operatur clausula *motus proprii*, vel *non obstante*. Vid. Rebuff. loco citat.

AD TITULUM IV.

De Consuetudine.

Planè ad finem tituli addo: Huc etiam referri potest stylus, qui consideratur dupliciter, vel ut est facti, vel ut est juris, si ut est facti consideretur, accipitur pro modo & formula procedendi in iudicio, si verò accipiatur prout est juris, tunc sumitur pro jure ex modo procedendi nato, si jus non sit contrarium, differt tamen stylus à consuetudine, quòd consuetudo versetur circa ipsam causæ decisionem, stylus non. Item ritus, si ut est facti, sumatur pro observantia circa solennitatem actus, si prout est juris accipiatur, pro jure inde nato sumitur.

AD TIT. V.

De Postulatione.

Ad Num. 6. ad finem addo: Obstat dictis numerus 43. tituli sequentis, in quo dicitur, quòd quidem conveniens sit ut el'gatur de gremio, non sit tamen necessarium. Respondeo quòd non obstat, quia num. 43. supponit tamen esse profectum.

Ad Num. 8. in fin. addo: Sic casus ponit Glos. h. t. in 6. in verbo *probabiliter*. primò si in beneficiis cum cura dubitetur, an assumendus attigerit Annum 25. an non, secundò an eligendus in Episcopum compleverit 30. Annum. C. cum in cunctis 7. de elect. tertio, an assumendus in Prælatum expressè sit profectus. Cap. nullus 28. de elect. in 6. modò istud dubium consistat in facto & non in jure, ut in his casibus similis postulatio incerta admittatur.

AD TIT. VI.

De Electione.

Ad Num. 1. in fin. addo: Electio sumitur dupliciter, generaliter, & specialiter, si generaliter sumatur, comprehendit & postulationem & nominationem, præsentationem & collationem, quia in his omnibus persona idonea eligi debet. Si verò specialiter sumatur: tum est suprà definita, C. 32. & 44. h. tit.

Ad Num. 48. addo ad finem: Ratio resolutionis, quia impedire per metum, per vim & mendacium, est modus impediendi justitiæ contrarius, ergò non nisi per restitutionem refarciri potest. de Arauxo de Stat. Civil. disput. 13. n. 3. Sed Quæstio: an teneatur ad restitutionem, qui impedit per modum charitati contrarium, ex odio aut livore vindictæ, sive alio injurioso opere. Respondet num. 9. negativè, ratio, quia non contrariatur justitiæ, sed soli charitati, & sic primum lædit justitiam commutativam, alterum distributivam.

Ad Num. 85. Consecratio Episcopi